

Davacı şirketin uyuşmazlık konusu inşaat yapım işini ticari işletmesiyle ilgili olarak yaptığında tereddüt bulunmamaktadır. Buna karşılık davalı belediye uyuşmazlık konusu ihaleyi ticari işletmeleriyle ilgili olarak değil, kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirmiştir. Kaldı ki, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16/II. maddesi uyarınca belediyenin tacir olarak kabulü mümkün olmadığından, tacirin işlerinin ticari olması esasının da burada

kullanılmasını imkansız hale getirmektedir. Yapılan açıklamalara göre, eldeki davaya bakma görevi 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ait olup, mahkemece uyuşmazlığın genel mahkeme sıfatıyla sonuçlandırılması zorunludur. Bu durumda, mahkemece davanın genel mahkeme sıfatıyla görülerek karara bağlanması yerine Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla karar verilmesi doğru olmamış kararın bozulması

gerekmifstir.

T.C. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu

Esas No:2014/3456

Karar No:2014/3928

K. Tarihi:9.6.2014

15. Hukuk Dairesi 2014/3456 E. , 2014/3928 K.

- ESER SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN FİYAT FARKI ALACAĞI
- İŞ SAHİBİNİN GECİKMESİ
- TİCARİ DAVA/BELEDİYENİN NİTELİĞİ
- GÖREV/İŞ BÖLÜMÜ İLİŞKİSİ
- TÜRK TİCARET KANUNU (6102) Madde 2
- TÜRK TİCARET KANUNU (6102) Madde 4
- TÜRK TİCARET KANUNU (6102) Madde 5
- TÜRK TİCARET KANUNU (6102) Madde 16
- TÜRK TİCARET KANUNU (6102) Madde 19
- HUKUK MUHAKEYMELERİ KANUNU (HMK) (6100) Madde 1

“İçtihat Metni”

Dava, eser sözleşmesinin ifası sırasında iş sahibinden kaynaklanan gecikme nedeniyle fiyat farkı alacağının tahsili istemine ilişkin olup, mahkemece Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla davanın kabulüne dair verilen karar davalı iş sahibi idare vekilince temyiz edilmiştir.

Eldeki dava, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 01.07.2012 tarihinden sonra, 16.07.2012 tarihinde açılmıştır. Burada öncelikli olarak mahkemenin, davaya Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla bakmakla görevli olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesine göre, bir

davanın ticari dava sayılması için ya uyuşmazlık konusu işin taraflarının her ikisinin birden ticari işletmesiyle ilgili olması ya da tarafların tacir olup olmadıklarına veya işin tarafların ticari işletmesiyle ilgili olup olmamasına bakılmaksızın Türk Ticaret Kanunu veya diğer kanunlarda o davaya Asliye Ticaret Mahkemesi'nin bakacağı yönünde düzenleme bulunması gerekir. Örneğin, ödünç para verme işlemlerine ilişkin uyuşmazlıklar Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca, iflas davaları ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 154 ve devamı maddeleri hükmünce ticari dava sayılır. Buna karşılık Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca, tarafların tacir olup olmamasına bakılmaksızın ticari dava sayılan havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin uyuşmazlıklardan doğan davalar herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmiyorsa, ticari dava vasfını kaybedecektir.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 19/II. maddesi uyarınca, taraflardan biri için ticari iş sayılan bir işin diğeri için de ticari iş sayılması, davanın niteliğini ticari hale getirmeyecektir. Zira; Türk Ticaret Kanunu, kanun gereği ticari dava sayılan davalar haricinde, ticari davayı ticari iş esasına göre değil, ticari işletme esasına göre belirlemiştir. Hal böyle olunca, işin ticari nitelikte olması davayı ticari dava haline getirmez.

6335 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca ticari davalar Asliye Ticaret Mahkemelerince görülerek karara bağlanır. Diğer taraftan aynı düzenleme gereğince, Asliye Ticaret Mahkemeleri ile diğer Hukuk Mahkemeleri arasındaki ilişki, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'ndan ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 6335 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten önceki halinden farklı olarak iş bölümü ilişkisi değil, görev ilişkisidir. Göreve ilişkin düzenlemeler, 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca kamu düzenine ilişkin olduğundan mahkemelerce ve temyiz incelemesi aşamasında Yargıtay'ca re'sen incelenir. Bu kuralın tek istisnası, 6335 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik 6102

sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 5/4 maddesinde düzenlenmiş olup, buna göre, yargı çevresinde ayrı bir Asliye Ticaret Mahkemesi bulunmayan yerlerde Asliye Hukuk Mahkemeleri'ne açılan ticari davalarda görev kuralına dayanılmamış olması, Asliye Ticaret Mahkemesi'ne görevsizlik kararı verilmesini gerektirmeyecektir. Başka bir anlatımla, yargı çevresinde Asliye Ticaret Mahkemesi bulunmayan yerlerde bir ticari uyuşmazlığın çözümü için Asliye Hukuk Mahkemesi'ne genel mahkeme sıfatıyla dava açılması halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilmeksizin işin görülmesi gerekir. Buna karşılık, Kanun aksi durumu düzenlememiş olduğundan, Asliye Hukuk Mahkemesi'nin ticari olmayan bir davayı Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla görmüş olması açıkça bozmayı gerektiren bir usule aykırılık halini oluşturmaktadır.

Somut olayda; uyuşmazlık eser sözleşmesinden kaynaklanmakta olup, bu nevi davaların ticari dava olduğuna ya da Asliye Ticaret Mahkemeleri'nde görüleceğine ilişkin bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. O halde, eldeki davanın ticari dava olarak kabulü ve mahkemenin uyuşmazlığı Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla çözmesi için uyuşmazlık konusu işin her iki tarafın birden ticari işletmesi ile ilgili olması zorunludur.

Davacı şirketin uyuşmazlık konusu inşaat yapım işini ticari işletmesiyle ilgili olarak yaptığında tereddüt bulunmamaktadır. Buna karşılık davalı belediye uyuşmazlık konusu ihaleyi ticari işletmeleriyle ilgili olarak değil, kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirmiştir. Kaldı ki, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16/II. maddesi uyarınca belediyenin tacir olarak kabulü mümkün olmadığından, tacirin işlerinin ticari olması esasının da burada kullanılmasını imkansız hale getirmektedir.

Yapılan açıklamalara göre, eldeki davaya bakma görevi 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ait olup, mahkemece uyuşmazlığın genel mahkeme sıfatıyla sonuçlandırılması zorunludur. Bu durumda, mahkemece davanın genel mahkeme sıfatıyla görülerek karara bağlanması yerine Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla karar

verilmesi doğru olmamiş kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı iř sahibi idare vekilinin temyiz itirazının kabulüyle hükmün BOZULMASINA, bozma nedenine göre diğer temyiz itirazlarının bu aşamada incelenmesine yer olmadığına, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 09.06.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.